



Περί αμαρτίας και πνευματικού θανάτου (Όσιος Ιουστίνος Πόποβιτς)

«Εάν τις ίδη τον αδελφόν αυτού αμαρτάνοντα αμαρτίαν μη προς θάνατον, αιτήσει, και δώσει αυτώ ζωήν, τοις αμαρτάνουσι μη προς θάνατον. Έστιν αμαρτία προς θάνατον· ου περί εκείνης λέγω ίνα ερωτήση» (Α' Ιωάννου 5,16).

Ευαγγελικό είναι να επιθυμείς για τον καθένα την σωτηρία του και να εργάζεσαι γι' αυτήν. Αυτή είναι η επιθυμία του Χριστού για καθέναν, αυτό πρέπει να είναι και δική μας επιθυμία. Και τούτο σημαίνει: να μην επιθυμούμε για κανέναν την αμαρτία και εκείνο που είναι αμαρτωλό, αλλά πάντα να επιθυμούμε το αγαθό και εκείνο που οδηγεί στον Πανάγαθο· να μην επιθυμούμε για κανέναν το θάνατο και ό,τι είναι θανατηφόρο, αλλά πάντα να επιθυμούμε την αθανασία και ό,τι οδηγεί στην αθανασία

Να μην επιθυμούμε για κανέναν τον διάβολο και εκείνο που είναι διαβολικό, αλλά για τον καθέναν να επιθυμούμε τον Χριστό και ό,τι είναι του Χριστού. Οι άνθρωποι που αγαπούν την αμαρτία, επιθυμούν για τον εαυτό τους τον θάνατο. Εάν κάποιος είναι ανεπιστρεπτί ερωτευμένος με τις αμαρτίες του, αυτός ήδη

θανάτωσε τον εαυτό του. Εάν επιθυμεί κάποιος την αμαρτία γι' άλλον, αυτός επιθυμεί τον θάνατό του, επειδή «η αμαρτία αποτελεσθείσα αποκύει θάνατον» (Ιακ. α', 15).

Υπάρχουν δύο είδη αμαρτίας: η «αμαρτία μη προς θάνατον» και η «αμαρτία προς θάνατον».

Η «αμαρτία μη προς θάνατον» είναι εκείνη η αμαρτία για την οποία ο άνθρωπος μετανοεί. Κάθε αμαρτία φέρνει στην ψυχή από ένα μικρό θάνατο· ενώ με την μετάνοια ο άνθρωπος διώχνει την αμαρτία από μέσα του, διώχνει τον θάνατο, ανασταίνει την ψυχή του εκ νεκρών. Η μετάνοια δεν είναι μόνο δεύτερη βάπτισμα, αλλά και πρώτη ανάσταση. Ανάσταση της ψυχής εκ νεκρών. Η μετάνοια καταστρέφει τον τάφο της ψυχής, εξαφανίζει τον πνευματικό θάνατο, εισάγοντας τον άνθρωπο στην αιώνια ζωή. Οποιοσδήποτε αμαρτίες κι αν έχει ο άνθρωπος, εάν μετανοήσει, «ηγέρθη εκ νεκρών»: «νεκρός ην και ανέζησε, και απολωλώς ην και ευρέθη» (Λουκ. ιε', 24.32). Έτσι, «αμαρτία μη προς θάνατον» είναι κάθε μετανοημένη αμαρτία, ακόμα και αν πραγματοποιήθηκε «επτάκις της ημέρας», εφόσον αυτός που την διέπραξε είπε «επτάκις της ημέρας» «μετανοώ» (Λουκ. ιζ', 3-4).

Ενώ «αμαρτία προς θάνατον» είναι κάθε αμετανόητη αμαρτία, δηλαδή κάθε αμαρτία κατά την οποία και στην οποία παραμένει ο άνθρωπος συνειδητά, εκούσια και επίμονα. Τέτοια αμαρτία προκαλεί το θάνατο της ψυχής. Και ο θάνατος της ψυχής δεν είναι άλλο παρά ο χωρισμός της ψυχής από τον Θεό, η στέρηση του Θεού και των χαρισματικών δωρεών και δυνάμεών Του από την ψυχή. Ο άγιος Θεολόγος ευαγγελίζεται: «Εάν τις ίδη τον αδελφόν αυτού αμαρτάνοντα αμαρτίαν μη προς θάνατον, αιτήσεται και δώσει αυτώ ζωήν, τοις αμαρτάνουσι μη προς θάνατον. Έστιν αμαρτία προς θάνατον· ου περί εκείνης λέγω ίνα ερωτήση».

«Αιτήσεται, και δώσει αυτώ ζωήν». Επειδή έκανε αμαρτία πέθανε, νέκρωσε τον εαυτό του, σκότωσε τον εαυτό του· εάν παρακαλέσει, θα του δοθεί μέσω της μετάνοιας ανάσταση εκ νεκρών, ζωή. Έτσι η προσευχή και η μετάνοια είναι νικητές του θανάτου· ανασταίνουν νεκρούς. Για την «αμαρτία προς θάνατον» να μην «ερωτήση». Γιατί; Επειδή ο άνθρωπος μ' όλο του το είναι, μ' όλη την ψυχή, μ' όλη τη συνείδηση, μ' όλη τη θέληση εισέρχεται στην αμαρτία και παραμένει συνειδητά και εκούσια σ' αυτήν. Δεν θέλει να την απαρνηθεί, να την μισήσει. Αυτός είναι εκείνος ο «δεύτερος θάνατος», από τον οποίο δεν ανασταίνεται.

Σε τέτοιον άνθρωπο ο Θεός δεν επιθυμεί, ούτε θέλει να του επιβάλλει με βία την μετάνοια. Ούτε επιθυμεί, ούτε θέλει, ούτε μπορεί, επειδή ο Θεός είναι αγάπη, και δια της αγάπης «είναι» και ζει και υπάρχει. Ο Θεός από αγάπη δημιούργησε τον άνθρωπο με θεόμορφη ελευθερία. Εάν επέβαλλε με τη βία στον άνθρωπο τη θέλησή Του, το Ευαγγέλιό Του, τη σωτηρία Του, τη Βασιλεία Του,

τον Εαυτό Του, τότε θα κατέστρεφε την ελεύθερη βούληση του ανθρώπου. Κι ο άνθρωπος θα σταματούσε να είναι άνθρωπος και θα γινόταν αυτόματο, μηχανή, ρομπότ. Ενώ ο Θεός επειδή είναι αγάπη, δεν θα μπορούσε να το κάνει, επειδή αυτό δεν είναι στην φύση της αγάπης. Εάν θα το έκανε, θα σταματούσε να είναι Αγάπη.

Εάν σταματούσε ο Θεός να είναι αγάπη θα έπαυε να είναι Θεός. Αυτός είναι ο λόγος που ο άγιος Μύστης συμβουλεύει ότι δεν πρέπει να προσευχόμαστε για την «αμαρτία προς θάνατον». Και μ' αυτό τον τρόπο μας υποδεικνύει τα του Θεού και ως προς τί πρέπει να αιτούμεθα τον Θεό και τί όχι.

(Ερμηνεία των επιστολών του Αγ. Ιωάννου του Θεολόγου από τον Όσιο Ιουστίνο Πόποβιτς, εκδ. «Εν πλω»)